

Zákon o pozemních komunikacích

Výstavbu kanalizací zastavila novela

Inženýrské sítě se od začátku ledna nesmí pokládat pod silnice 1., 2., a 3. třídy. Stanoví to novela zákona o pozemních komunikacích, která nabyla účinnosti 31. prosince 2015. Situace je závažná a je potřeba ji urychleně řešit, upozorňují zástupci obcí.

Lucie Sýkorová

Proces schvalování novely zákona č. 13/1997 Sb. trval zhruba rok. Zákodníci se zabývali řadou otázek jako mýtným, odtahy vozidel, křížením silnic se železnicí, úpravou kategorie silnic a povolené rychlosti, přesunem výkonu správní agendy atd. Jedním z důvodů, proč senátoři vrátili novelu poslancům k přepracování, byl nesouhlas se zvýšením maximální povolené rychlosti na vybraných úsecích dálnic až na 150 km/h. Bez povšimnutí přitom prošla skutečnost, že z původního zákona zmizel odstavec v § 36, díky němuž bylo možné zapouštění kanalizačních a jiných sítí do pozemních komunikací.

„Je řada obcí, které jinou možnost než umístit inženýrské sítě do komunikace nemají. Zákon v tomto znění tak může způsobit nečerpání miliard korun z fondů EU a fakticky znemožnit realizaci liniových staveb v obcích,“ upozornil Karel Ferschmann, starosta obce Němčovice na Rokycansku a předseda pracovní skupiny Sdružení místních samospráv (SMS) ČR pro životní prostředí. „SMS ČR o tomto pochybení již na počátku února informovalo všechny dotčené resorty a vyzvalo je k urychlené nápravě,“ doplnil.

Jediné, co je podle novely možné, je umístění technické infrastruktury v místních komunikacích. To vymohl pozměňovacím návrhem senátor Pa-



vel Eybert, starosta jihočeského města Chýnov. „To, že není možno budovat sítě zapuštěné do těles pozemních komunikací – silnic 1., 2. a 3. třídy ani do přilehlých chodníků, představuje mnohdy zcela nepřekročitelnou překážku rozvoje řady obcí a měst v České republice,“ podotýká Karel Ferschmann.

Projektant: Je to úplný nesmysl

Souhlasí s tím i projektanti. „Opatření mělo zřejmě zamezit tomu, aby se v případě jakýchkoliv poruch sítí rozkopávala silnice, a to i nová. Nyní je ale situace neřešitelná. Zákon říká, že sítě smí být umístěné až metr za hranou silničního pozemku. Ale tam už často začínají soukromé pozemky,“ vysvětluje projektant komunikací Václav Lacyk. „Podle norem navíc potřebujeme pro vedení kanalizace, vodovodního řádu, plynovodu, kabelů nízkého napětí, veřejného osvětlení a rozhlasu zhruba pruh čtyři metry široký. Znamená to, že mezi rodinnými domky potřebujete pruh široký více než 12 metrů, abyste tam mohli zřídit vozovku, chodník a sítě technické infrastruktury,“ vyjmenovává. I on proto doufá v brzkou nápravu. „Myšlenka, že se nesmí do silničního pozemku

ukládat žádné sítě, je sama o sobě úplný nesmysl,“ dodává.

Kvůli chybě zákonodárců přichází již nyní některé obce o peníze. „Ti, kteří mají sice projekt už hotový, ale nemají vydané stavební povolení ani rozhodnutí správců sítí a komunikací, stavební povolení už nedostanou, protože zákon to nyní neumožňuje. Projekt musí proto buď nechat upravit, nebo ho nemohou použít vůbec,“ vysvětluje Václav Lacyk. Upravit projekt má význam tam, kde je prostor pro vybudování kanalizace vedle silnice. Ani to ale není ideální. „Města a obce jsou nuceny k dalším výkupům ploch, tzn. k dalším nákladům za tyto plochy. A také za vynětí ze zemědělského původního fondu pro umístění sítí technické infrastruktury,“ upřesňuje Karel Ferschmann.

V případech, kdy byla stavba kanalizace ve stadiu příprav, se celý proces odkládá na neurčito. „Zastavují se nyní zároveň přípravné fáze projektů na vybudování inženýrských sítí. Jde o případy, kdy jsou jednání nyní na úrovni prvního stupně dokumentace, kterým je územní řízení. Aby stavební úřad mohl vydat územní rozhodnutí, potřebuje také souhlasné stanovisko



Rada obcí nemá jinou možnost než umístit inženýrské sítě do komunikace



Tam, kde byla stavba kanalizace ve stadiu příprav, se nyní celý proces odkládá na neurčito

FOTO: LUCIE ŠKOROVÁ ZK

správce komunikace a to nyní získat nemůže. S takovým problémem jsme se setkali například v Tachově," konstatuje projektant.

Patnáct rodin zůstane bez kanalizace
Komplikace způsobila novela také v obci Krouna na Chrudimsku. Tam plánují v blízkém období vybudovat kanalizaci ve dvou směrech. „Na úsek pod silnicí od Svratky na Skuteč byla již podepsána smlouva se SUS Pardubického kraje, takže tato část by měla proběhnout bez problémů. Ale měli jsme také předjednanou smlouvu s ŘSD ohledně pokládky kanalizace pod silnicí 1/34 z Hlinska do Poličky. V den začátku platnosti novely bohužel tato smlouva nebyla ještě podepsaná, takže kanalizaci nemůžeme teď vybudovat podle původních plánů v plném rozsahu,“ popisuje situaci starosta obce Petr Schmied. „Museli jsme projekt nechat změnit a vyjmout dvě stoky a tento úsek budeme muset řešit nějak v budoucnu zvlášť,“ dodává. Jak a kdy, to v tuto chvíli netuší. „Bude se to týkat asi patnácti rodinných domů, jedné firmy a benzinové pumpy,“ upřesnil. Výstavba části ka-

nalizace, kterou je možné za současných podmínek realizovat, bude podle něj pravděpodobně zahájena v příštím roce nebo na začátku roku 2018.

Ministerstvo prý nápravu chystá
Zpravodaj zákona, poslanec Karel Šidlo, informoval již začátkem března zástupce Sdružení místních samospráv, že Ministerstvo dopravy nápravu chystá. „Připravuje jednoduchou novelu zákona o pozemních komunikacích, a to vrácení původního textu § 36,

odst. 4 do platného zákona. Tím by bylo umožněno opět vkládat potřebné inženýrské sítě nejen do místních komunikací, ale i do silnic v obcích. V současné době hledáme s ministerstvem způsob rychlého projednání a přijetí potřebné novely,“ uvedl v e-mailu adresovaném SMS ČR. Starostové obcí ale dosud žádné konkrétní zprávy nemají. „Nevím zatím nic. Mluví se o termínu kolem poloviny roku, ale jestli se podaří do té doby změnu přijmout, nevíme,“ uvedl Karel Ferschmann. ■

Co ještě přinesla novela zákona o pozemních komunikacích:

- Dálnice budou rozděleny na dálnice I. a II. třídy, celkem tedy bude v ČR 300 km dálnic.
- Správní agendu veřejně přístupných účelových komunikací budou vykonávat jen obce s rozšířenou působností.
- Vraký nebude možné odstavovat ani na veřejně přístupných účelových komunikacích. Povinnou osobou není nově vlastník vraku, ale jeho provozovatel. Povinnost odstranit vrak stanoví silniční správní úřad provozovateli vraku, a pokud ten tuto povinnost nesplní do dvou měsíců, vozidlo může být předáno k likvidaci na náklady jeho provozovatele.
- Na 24 úsecích silnic první třídy, které jsou dostatečně široké, čtyřproudé, s oddělenými směry jízdy a s mimoúrovňovými křižovatkami, by měla být od roku 2016 povolena maximální rychlost až 110 km/h.
- Při splnění určitých stanovených podmínek, jako je např. existence náhradní objízdné trasy, je možné umístit na silnice II. a III. tříd značku se zákazem vjezdu pro tranzitní nákladní dopravu.
- Pro novou stavbu místní komunikace lze pozemky vyvlastnit jen v případě, jedná-li se o místní komunikaci 1. třídy.